

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Filipa Dienstbiera, soudce JUDr. Tomáše Langáška a soudkyně zpravodajky Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobce: **I. S.**, zastoupený JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou, sídlem Karlovo náměstí 18, Praha 2, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 11. 2018, č. j. OAM-484/ZA-ZA11-K02-2018, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 7. 2020, č. j. 13 Az 78/2018 - 36,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost žalobce **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení případu

[1] Žalobce podal dne 7. 6. 2018 žádost o mezinárodní ochranu. V žádosti uvedl, že do roku 2011 pracoval jako důstojník ukrajinské armády. V souvislosti s vojenským konfliktem na východě Ukrajiny se obával, že by byl jako specialista povolán, nechce však vstoupit do armády a bojovat. Dále doplnil, že je ukrajinské národnosti, křesťanského, pravoslavného vyznání a je schopen se dorozumět česky a ukrajinsky. Nemá žádné politické přesvědčení, nikdy nebyl členem žádné politické strany, ani nebyl politicky aktivní. Je ženatý a má syna; manželka se synem rovněž v České republice žádají o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce přicestoval na území České republiky dne 10. 3. 2018 letecky z Kyjeva, v České republice však pobýval již od roku 2014.

[2] Při pohovoru, který se konal dne 12. 6. 2018, žalobce vypověděl, že se narodil v obci Smoline, studoval vojenskou školu v Oděse, po skončení školy nastoupil vojenskou službu. V roce 2008 byl převelen do města Bila Cerkva, v roce 2009 se oženil. V roce 2011 vojenskou službu ukončil, poté asi rok rozvažel stavební materiál, následně pracoval v Rusku jako truhlář. V roce 2014 pracoval v Polsku jako zedník, koncem roku 2014 odjel do České republiky. V armádě byl velitelem motostřelecké rot, prováděl výcvik ostřelovačů. Z armády odešel z důvodu korupce, nízkých platových podmínek a nedobrých pracovních vztahů. Ukrajinu opustil s ohledem na vznik vojenského konfliktu

na východě Ukrajiny a strachu z povolání do bojů. Žalobce sdělil, že po skončení platnosti turistického víza pobýval na území České republiky nelegálně. Ukrajinu navštívil dne 25. 2. 2018, chtěl si vyřídit dokumenty k pobytu v České republice, získat výpis z rejstříku trestů. Ten však nedostal, neboť mu bylo řečeno, že je proti němu vedeno trestní řízení. Žalobce to nijak neřešil a dne 10. 3. 2018 odcestoval z Ukrajiny zpět do České republiky. Během jeho pobytu na Ukrajině jej vojenská správa nekontaktovala. Okresní vojenský komisariát ve městě Mala Vyska mu zasílal dopisy na adresu bydliště, konkrétně v červenci 2014, na jaře 2015, dále dva dopisy v roce 2016, jeden v roce 2017 a jeden počátkem února roku 2018. V dopisech bylo uvedeno, že se má k určitému datu dostavit na Okresní vojenský komisariát ve městě Mala Vyska z důvodu mobilizace. Osobně žalobce žádný z dopisů nepřevzal. O tom, že by proti němu bylo vedeno trestní řízení z důvodu nedostavení se k mobilizaci, žalobce uvedl, že žádný dopis neobdržel. Plošná mobilizace sice neprobíhá, avšak armáda potřebuje důstojníky a specialisty, kteří by se mohli účastnit bojů na východě země; důstojníky povolávají do 45 let. Cestovní pas vydaný v roce 2018 si žalobce vyřizoval na ambasádě v Praze a neměl s tím žádný problém. Potíže neměl ani s vycestováním z vlasti dne 10. 3. 2018. O mezinárodní ochranu žalobce nepožádal již v roce 2014, neboť chtěl pobyt na území České republiky vyřídit jiným způsobem. Mezinárodní ochrana představovala až poslední možnost, jak se zpět na Ukrajinu nevracet. Žalobce sdělil, že před odjezdem ze země původu neměl jiné problémy. Obává se, že bude v případě návratu na Ukrajinu povolán do armády, nebo jej budou trestně stíhat za neuposlechnutí předvolání, za což mu hrozí 2 až 6 let vězení. V minulosti neměl ve vlasti problémy se státními orgány, s úřady, soudy, policií ani armádou.

[3] Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím žalobci mezinárodní ochranu podle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, neudělil.

[4] Žalobu směřující proti tomuto rozhodnutí Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v záhlaví označeným rozsudkem zamítl. K obavě žalobce z povolání do armády městský soud ve shodě se závěry žalovaného uvedl, že nástup do vojenské služby může stát po svém občanu vyžadovat, přičemž hrozbu trestního stíhání pro nenastoupení vojenské služby nelze považovat za azylově relevantní důvod. V postupu žalovaného, který v řízení shromáždil dostatek podkladů pro rozhodnutí, neshledal městský soud pochybení a uzavřel, že v případě žalobce nebyl naplněn žádný z důvodů pro udělení mezinárodní ochrany.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalovaného

[5] Žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost, v níž namítal, že se městský soud nedostatečně vypořádal s jeho konkrétní situací. Stěžovatel se domníval, že dostatečně podrobně předstřel svůj azylový příběh a popsal skutečnosti, které jej vedly k podání žádosti o mezinárodní ochranu a které odůvodňují udělení některé z forem mezinárodní ochrany. Městský soud však pouze převzal argumentaci žalovaného, aniž by učinil vlastní úvahu ohledně věrohodností stěžovatelových tvrzení. Stěžovatel upozornil na problematiku povolávání občanů Ukrajiny do vojenské služby v případech, kdy se jedná o bývalé profesionální příslušníky ozbrojených složek, kteří armádu řádně opustili z důvodu svého politického přesvědčení a nesouhlasu s postupy vedoucích složek ovládajících armádu. Svým postojem navíc

pokračování

stěžovatel vystavil nebezpečí nejen svou osobu, ale také nejbližší rodinu - manželku a nezletilého syna.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti setrval na svých závěrech obsažených v napadeném rozhodnutí. Nesouhlasil s námitkou stěžovatele, že městský soud pouze převzal argumentaci správního orgánu. Naopak měl za to, že městský soud věc náležitě posoudil a že napadený rozsudek není nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud kasační stížnost posoudil jako nepřijatelnou ve smyslu § 104a odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele (k výkladu tohoto pojmu srovnej usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, č. 933/2006 Sb. NSS). Ačkoli usnesení, jímž se kasační stížnost odmítá pro nepřijatelnost, nemusí být odůvodněno (§ 104a odst. 3 s. ř. s.), Nejvyšší správní soud nad rámec zákonného požadavku stručné odůvodnění připojuje.

[8] Nejvyšší správní soud se předně zabýval tím, zda rozsudek městského soudu trpí stěžovatelem namítanou nepřezkoumatelností. V souladu s judikaturou Nejvyššího správního soudu je však z odůvodnění rozsudku patrné, jaký skutkový stav vzal městský soud za rozhodný, jak uvažil o pro věc zásadních a podstatných skutečnostech, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností a proč pokládá právní závěry stěžovatele za nesprávné (např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, č. 244/2004 Sb. NSS, nebo rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52).

[9] Rovněž k obavám stěžovatele z účasti v ozbrojeném konfliktu na Ukrajině Nejvyšší správní soud odkazuje na svou ustálenou judikaturu, dle které odmítání povinné vojenské služby není samo o sobě důvodem pro udělení mezinárodní ochrany, není-li spojeno s reálně projeveným politickým či náboženským přesvědčením (rozsudky ze dne 29. 3. 2004, č. j. 5 Azs 4/2004 - 49, či ze dne 7. 8. 2012, č. j. 2 Azs 17/2012 - 44, usnesení ze dne 17. 6. 2015, č. j. 6 Azs 86/2015 - 31, ze dne 24. 2. 2016, č. j. 6 Azs 267/2015 - 23, ze dne 20. 4. 2016, č. j. 2 Azs 67/2016 - 24, ze dne 25. 5. 2017, č. j. 10 Azs 79/2017 - 32). Branná povinnost představuje legitimní požadavek státu kladený na vlastní občany, a odmítl-li Nejvyšší správní soud ve své judikatuře jako azylově relevantní důvod riziko povolání k vojenské službě v případě civilistů, tím spíše nemůže učinit jiný závěr v případě vojáků z povolání, a to i bývalých (shodně např. usnesení ze dne 16. 12. 2015, č. j. 6 Azs 254/2015 - 24, ze dne 30. 8. 2018, č. j. 4 Azs 206/2018 - 31, či již výše citované usnesení č. j. 6 Azs 86/2015 - 31). Stěžovatel v předchozím řízení netvrdil skutečnosti, které by svědčily např. o výhradě svědomí a náboženského vyznání. Obavy z pronásledování spojoval toliko s postihem za nesplnění branné povinnosti, resp. nenastoupení služby v ozbrojených silách. V daném případě tedy povolání k výkonu vojenské služby nepředstavuje pronásledování ve smyslu § 12 písm. b) zákona o azylu, ani nelze hovořit o naplnění podmínky pro udělení doplňkové ochrany dle § 14a zákona o azylu.

[10] Nejvyšší správní soud uvádí, že „poskytnutí azylu je zcela specifickým důvodem pobytu cizinců na území České republiky a nelze jej zaměňovat s jinými legálními formami pobytu cizinců na území ČR, tak jak jsou upraveny např. v zákoně č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území ČR“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2004, č. j. 5 Azs 47/2003 - 48). Dle setrvalé judikatury nemohou být snahy o legalizaci pobytu relevantním důvodem pro udělení mezinárodní ochrany (např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 6. 2004, č. j. 7 Azs 138/2004 - 44, ze dne 16. 2. 2005, č. j. 4 Azs 333/2004 - 69, ze dne 24. 2. 2005, č. j. 7 Azs 187/2004 - 94, nebo ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004 - 81).

[11] Ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu tedy poskytuje dostatečnou odpověď na stěžovatelovy námitky a Nejvyšší správní soud rovněž nezjistil, že by městský soud hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[12] K námitkám týkajícím se rozporů ve výpovědích stěžovatele a jeho manželky, které dle stěžovatele mohly pramenit z jeho obavy o bezpečnost rodiny související s opuštěním armády z důvodů politického přesvědčení a nesouhlasu s postupy vedoucích složek, Nejvyšší správní soud závěrem doplňuje, že stěžovatel je poprvé uplatnil až v kasační stížnosti, ačkoli mu objektivně nic nebránilo tak učinit dříve. Tyto kasační námitky jsou proto nepřijatelné ve smyslu § 104 odst. 4 s. ř. s.

IV. Závěr a náklady řízení

[13] Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a s. ř. s. odmítl pro nepřijatelnost.

[14] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti je odůvodněn § 60 odst. 3 větou první s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle kterého nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 24. listopadu 2020

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu